

Preses relīze

Luksemburgā, 2016. gada 7. jūlijā

Finanšu instrumentu izmaksām jāpaliek saprātīgās robežās, uzskata ES revidenti

Jaunajā Eiropas Revīzijas palātas ziņojumā teikts, ka finanšu instrumenti, ar kuriem saņēmējiem sniedz ES atbalstu aizdevumu, garantiju un kapitālieguldījumu veidā, reizēm ir dārgi pārvaldības izmaksu un maksu aspektā. Šie instrumenti darbojas visās dalībvalstīs, un ES tos izmanto aizvien vairāk, jo tas var būt labāks publisko līdzekļu izmantošanas veids nekā dotācijas.

Revidenti pārbaudīja, vai finanšu instrumenti reģionālās, sociālās, transporta un enerģētikas politikas jomās bija efektīvs veids ES budžeta izpildei 2007.–2013. gada periodā. Tika konstatētas vairākas problēmas, kas ierobežo to efektivitāti:

- sniegtā atbalsta pārvaldības izmaksas un maksas bija augstas, un tās bija daudz augstākas nekā privātā sektora līdzekļiem;
- nozīmīgs skaits finanšu instrumentu bija pārāk lieli, un līdz pat 2014. gada beigām tiem joprojām bija lielas problēmas izmaksāt kapitāla piešķirumus (kaut arī kopš tā laika ir veikti pasākumi, kas var mazināt šo problēmu);
- gan dalīti, gan centralizēti pārvaldītājiem finanšu instrumentiem neveicās ar privātā kapitāla piesaistīšanu;
- tikai nelielam skaitam finanšu instrumentu izdevās sniegt atkārtotu finansiālo atbalstu.

Par šo ziņojumu atbildīgā Eiropas Revīzijas palātas locekle **Iliana Ivanova** teica: “Ievērojot konkrētus nosacījumus, finanšu instrumenti ir labāks publisko līdzekļu izlietošanas veids. Taču ir svarīgi, lai attīstības gaitā līdz 2020. gadam ar tiem saistītās maksas un izmaksas tiktu noturētas saprātīgā līmenī.”

Revidenti norāda, ka attiecībā uz 2014.–2020. plānošanas periodu ir panākti uzlabojumi, tomēr atsevišķas problēmas saglabājas. Revidentu galvenie **ieteikumi** (ar noteiktiem termiņiem) Komisijai ir:

- nodrošināt, lai dalībvalstis paziņo visaptverošu informāciju par pārvaldības izmaksām un maksām, kas jau

Šī preses relīze sagatavota, lai sniegtu kopsavilkumu par Eiropas Revīzijas palātas pieņemto īpašo ziņojumu.
Tā pilns teksts ir pieejams Palātas tīmekļa vietnē www.eca.europa.eu.

ECA Press

Mark Rogerson – runaspersona T: (+352) 4398 47063

Damijan Fišer – preses sekretārs T: (+352) 4398 45410

12, rue Alcide De Gasperi - L-1615 Luxembourg

E: press@eca.europa.eu @EUAuditorsECA eca.europa.eu

M: (+352) 691 55 30 63

M: (+352) 621 55 22 24

radušās (līdz 2017. gada beigām), un arī 2016. gadā maina noteikumus, lai stiprinātu fondu pārvaldnieku finansiālos stimulus laikā līdz 2020. gadam;

- skaidri nošķirt papildu finansējumu, kas iegūts no publiskiem un privātiem ieguldījumiem, un skaidri definēt, kā tiek aprēķinātas ES un valsts publisko ieguldījumu mobilizētās summas (starpposma pārskatīšanā);
- nodrošināt, ka dalībvalstis sniedz pilnīgus un ticamus datus par privātajiem ieguldījumiem kapitāla piešķirumos (līdz 2017. gada beigām);
- veikt atbilstošus pasākumus, lai nodrošinātu, ka dalībvalstis noteiktajā astoņus gadus ilgajā laikposmā pēc 2014.–2020. gada attiecināmības perioda beigām atkārtoti izmanto līdzekļus paredzētajiem mērķiem (līdz 2016. gada beigām).

Piezīmes izdevējiem

Finanšu instrumenti sniedz atbalstu saņēmējiem ar aizdevumu, garantiju un kapitālieguldījumu starpniecību. Salīdzinājumā ar dotācijām tiem ir divas priekšrocības: tie mobilizē papildu privātos un publiskos līdzekļus, lai papildinātu sākotnējo publisko finansējumu un atkārtoti izmantotu līdzekļus vairāku ciklu garumā. Tam, ka aizdevumi ir jāatmaksā, garantijas jāatbrīvo un līdzdalība kapitālā jāatlīdzina, principā vajadzētu nodrošināt labāku publisko līdzekļu izmantošanu un mazināt iespēju, ka galīgie saņēmēji kļūs atkarīgi no publiskā atbalsta.

2007.–2013. gadā finanšu instrumentus, kas izveidoti saskaņā ar Eiropas Reģionālās attīstības fondu (ERAF) un Eiropas Sociālo fondu (ESF), izmantoja 25 no 28 dalībvalstīm. Līdz 2014. gada beigām no ERAF un ESF darbības programmām tika veiktas iemaksas šajos instrumentos aptuveni 16 miljardu EUR apmērā. Tas ir būtisks palielinājums salīdzinājumā ar aptuveni 1,3 miljardiem EUR 2000.–2006. gadā un 0,6 miljardiem EUR 1994.–1999. gadā. 2007.–2013. gadā kopējais ieguldījums no ES budžeta 21 finanšu instrumentā, ko tieši vai netieši pārvaldīja Komisija, bija aptuveni 5,5 miljardi EUR.

Ziņojumā aptverti visi 1 025 ERAF un ESF finanšu instrumenti, kas izveidoti 2007.–2013. gada periodā dalītajā pārvaldībā, kā arī seši centralizēti pārvaldīti finanšu instrumenti. Sniegtie dati ir balstīti uz jaunāko pieejamo informāciju, ko Komisija sniedza 2015. gada septembrī par situāciju 2014. gada beigās.

Finanšu instrumentus nedrīkst jaukt ar atvasinātajiem instrumentiem, kas ir pilnīgi cita augsta riska ieguldījumu grupa, kuru izmanto daži finanšu tirgu dalībnieki.

Īpašais ziņojums Nr. 19/2016 “ES budžeta izpilde, izmantojot finanšu instrumentus, — gūtā pieredze 2007.–2013. gada plānošanas periodā” ir pieejams 23 ES valodās.